

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 27 ΕΑΔΗΣΥ/2026

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει

Στην Αθήνα σήμερα, 12 Μαρτίου 2026, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11:00 π.μ., στα επί της οδού Δώρου αρ. 7-9 γραφεία της, όπου και η έδρα της, συνήλθε σε συνεδρίαση η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής και «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ»), μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, μέσω τηλεδιάσκεψης, ως εξής:

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα, Προεδρεύουσα Σύμβουλος, (μέσω τηλεδιάσκεψης),

Δημήτριος Χανής.

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη,

Βασιλική Σκαρτσούνη, (μέσω τηλεδιάσκεψης),

Δημήτριος Σταθακόπουλος, (μέσω τηλεδιάσκεψης).

Η Πρόεδρος Ανδρονίκη Θεοτοκάτου και το Μέλος Νικολέτα Κοττά, απουσίασαν δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Στυλιανή Παρασκευά, Χημικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν, επίσης, η Εισηγήτρια και η-Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου Μαρία Ελένη Σιδέρη, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ του ν. 4412/2016 για την προσφυγή του Πανεπιστημίου Κρήτης στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (άρθρ. 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016) για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων του, στο Ρέθυμνο, διάρκειας έξι (6) μηνών, με εκτιμώμενη αξία 162.500,00€, πλέον ΦΠΑ.

Με το αρ. πρωτ. 4118/24.02.2026 αίτημα (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 1801/24.02.2026), όπως συμπληρώθηκε με το αρ. πρωτ. 5147/06.03.2026 (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 2199/06.03.2026) έγγραφό του, το Πανεπιστήμιο Κρήτης αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση της σύμβασης του θέματος, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτη κατάσταση.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

1. Στο κρινόμενο αίτημα εκτίθενται τα ακόλουθα:

1.1 Το Πανεπιστήμιο Κρήτης προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες του Ιδρύματος που αφορούν στην καθαριότητα των κτηρίων του στο Ρέθυμνο και του περιβάλλοντος χώρου αυτών, συνολικού εμβαδού 44.363,42 τ.μ., διενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 ανοικτές άνω των ορίων διαγωνιστικές διαδικασίες, ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Ωστόσο, οι οικείες διαγωνιστικές διαδικασίες οι οποίες προκηρύχθηκαν από τα έτη 2022, κηρύχθηκαν άγονες και ματαιώθηκαν, σε συνέχεια διοικητικής και δικαστικής εμπλοκής (βλ. τις με αρ. Δ122 ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ138/2024 σύμφωνες γνώμες της Αρχής).

1.2 Στη συνέχεια, με την αρ. 20η/16.04.2025 (ΑΔΑ: 6Μ3Ξ469Β7Γ-9ΔΩ, ΑΔΑΜ: 25REQ016701917 2025-04-24) Απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Πανεπιστημίου, εγκρίθηκε το αρ. πρωτ. 7957/16.04.2025 (ΑΔΑΜ: 25REQ016673119 2025-04-16) πρωτογενές αίτημα, που αφορά, μεταξύ άλλων, στην προκήρυξη Ανοικτού Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού άνω των ορίων, μέσω ΕΣΗΔΗΣ, για την «ανάθεση του έργου της καθαριότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο, από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης έως τις 31-12-2027», ύψους 793.541,67€ (χωρίς ΦΠΑ), ήτοι 983.991,67€ (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%) και με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει τιμής.

1.3 Η Προκήρυξη του διαγωνισμού δημοσιεύτηκε στις 25.04.2025 στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΑΔΑΜ: 25PROC016704565 2025-04-25), η Περιληπτική διακήρυξη (υπ' αριθ. 8239/25.04.2025) αναρτήθηκε στην Διαύγεια (ΑΔΑ: 903Ω469Β7Γ-ΓΑΗ) και στο ΚΗΜΔΗΣ (ΑΔΑΜ: 25PROC016708348 2025-04-25). Η αριθ. 8239/25.04.2025 (ΑΔΑΜ: 25PROC016708502 2025-04-25), Διακήρυξη, έλαβε αριθμό συστήματος ΕΣΗΔΗΣ 370594 με καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών στις 30.05.2025 και ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης στις 02.06.2025.

1.4 Στις 02.06.2025 πραγματοποιήθηκε η αποσφράγιση των ηλεκτρονικών προσφορών από την Επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης του Διαγωνισμού και σύμφωνα με το αρ. πρωτ.

13666/20.06.2025 1ο Πρακτικό Διενέργειας και Αξιολόγησης του Διαγωνισμού, κατατέθηκαν προσφορές από τρεις οικονομικούς φορείς. Σύμφωνα με το ίδιο πρακτικό προτάθηκε η απόρριψη των προσφορών των δύο (2) εκ των τριών (3) οικονομικών φορέων, καθώς σε αμφότερες τις προσφορές, η προτεινόμενη κατανομή προσωπικού δεν συμμορφωνόταν με τις απαιτήσεις της διακήρυξης και υπήρχαν ελλείψεις στην προσκόμιση απαιτούμενων επί ποινή αποκλεισμού δικαιολογητικών στον υποφάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά».

Το ως άνω Πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού επικυρώθηκε με την αρ. πρωτ. 13701/20.06.2025 απόφασή του Αντιπρύτανη Οικονομικών & Υποδομών του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Ακολούθως, κατόπιν αποστολής της αρ. πρωτ. 13706/20.06.2025 πρόσκλησης κατάθεσης δικαιολογητικών κατακύρωσης, η αρμόδια Επιτροπή, απέστειλε στο Συμβούλιο Διοίκησης το με αρ. πρωτ. 14721/01.07.2025, 2ο Πρακτικό της, με το οποίο εισηγήθηκε την οριστική κατακύρωση του Διαγωνισμού στον μοναδικό οικονομικό φορέα που υπέβαλε παραδεκτή προσφορά. Το Συμβούλιο Διοίκησης με την αρ. 25η/02.07.2025 (ΑΔΑ: Ψ8ΩΤ469Β7Γ-ΝΨ9, ΑΔΑΜ: 25ΑWRD017151166 2025-07-04), απόφασή του, ενέκρινε το ως άνω Πρακτικό και κατακύρωσε οριστικά τον διαγωνισμό.

1.5 Κατόπιν της από 04.07.2025 κοινοποίησης της παραπάνω απόφασης στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς, κατατέθηκαν δύο προδικαστικές προσφυγές, εκ μέρους των απορριφθέντων οικονομικών φορέων και συγκεκριμένα, οι με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1113/16.07.2025 και 1122/16.07.2025 προδικαστικές προσφυγές, ενώ ασκήθηκαν παρεμβάσεις από όλες τις συμμετέχουσες, στον εν λόγω διαγωνισμό, εταιρείες.

1.6 Ακολούθως, το Πανεπιστήμιο Κρήτης αιτήθηκε τη σύμφωνη γνώμη της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, την οποία και έλαβε με την αριθ. Δ93/28.8.2025 Γνώμη της Αρχής. Δυνάμει αυτής της Γνώμης, το Πανεπιστήμιο προέβη στη σύναψη της με αρ. 65/2025 (ΑΔΑ: 951Τ469Β7Γ-6Ι8, ΑΔΑΜ: 25ΣΥΜΝ017639404 2025-09-30) σύμβασης, διάρκειας έξι (6) μηνών, με χρόνο έναρξης στις 07.10.2025, χρόνο λήξης στις 07.04.2026 και προϋπολογισθείσας αξίας 162.000,00 πλέον ΦΠΑ 24%.

1.7 Σε συνέχεια έκδοσης της παραπάνω Γνώμης της Αρχής, κατατέθηκε δήλωση παραίτησης από την με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1122/16.07.2025 προδικαστική προσφυγή, με αποτέλεσμα η τελευταία να τεθεί στο αρχείο με το αριθ. 190/2025 Πρακτικό του 6^{ου} Κλιμακίου, ενώ με την αρ. 1346/2025 απόφαση του 6^{ου} Κλιμακίου απορρίφθηκε η με ΓΑΚ 1113/16.07.2025 προδικαστική προσφυγή, τόσο κατά το μέρος που αφορούσε στην απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος όσο και κατά το μέρος που έκανε δεκτή την προσφορά του αναδειχθέντος αναδόχου. Ωστόσο, κατά της εν λόγω απόφασης, ο προσφεύγων κατέθεσε την αρ. ΑΚ139/07.10.2025 αίτηση αναστολής-ακυρώσεως, ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Χανίων.

1.8 Η αρχική δικάσιμος είχε οριστεί για τις 15.01.2026, ωστόσο αναβλήθηκε και επαναπροσδιορίστηκε για τις 14.05.2026. Κατόπιν, δε, σχετικών διευκρινίσεων που ζητήθηκαν από την Αρχή, η αναθέτουσα αρχή βεβαίωσε ότι η αναβολή δεν ζητήθηκε από την ίδια, αλλά πρόκειται για οίκοθεν αναβολή της δικάσιμου για λόγους που άπτονται της εσωτερικής λειτουργίας του Διοικητικού Εφετείου.

1.9 Κατόπιν των ανωτέρω, το Συμβούλιο Διοίκησης του Πανεπιστημίου Κρήτης με απόφαση της 42^{ης}/18.02.2026/ΟΙΚ.4 (ΑΔΑ:ΨΨΩΙ469Β7Γ-ΣΜ3) συνεδρίασης, αιτείται, μεταξύ άλλων, τη σύμφωνη γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτη κατάσταση, για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 162.500,00€ πλέον ΦΠΑ

24%, με τους ίδιους όρους και τις προϋποθέσεις της αριθ. 8239/25.04.2025 (ΑΔΑΜ: 25PROC016708502-2025-04-25) Διακήρυξης.

III. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

«2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

IV. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

3. Το υπό εξέταση αίτημα του Πανεπιστημίου Κρήτης, το οποίο αποτελεί μη κεντρική αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 3 του ν. 4412/2016, αφορά σε προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ίδιου νόμου. Λαμβάνοντας υπόψη αφενός ότι πρόκειται για σύμβαση παροχής υπηρεσιών που έχει περιοδικό χαρακτήρα και αφετέρου ότι οι συμβάσεις οι οποίες συνήφθησαν κατά τη διάρκεια του προηγούμενου οικονομικού έτους είναι οι εξής: α) η αρ. 2/2025, αξίας 146.040,00€ πλέον ΦΠΑ 24%, με έναρξη από 22.01.2025 και διάρκεια ισχύος έξι (6) μηνών, β) η αρ. 12/2025 σύμβαση, αξίας 4.260,00€ πλέον ΦΠΑ 24%, λόγω εφαρμογής ρήτρας αναπροσαρμογής, γ) η αρ. 40/2025 σύμβαση, αξίας 63.952,44€ πλέον ΦΠΑ 24%, με διάρκεια από 23.07.2025 έως και 06.10.2025 και δ) η αρ. 65/2025 σύμβαση, αξίας 162.000,00€ πλέον ΦΠΑ 24%, με ισχύ από 07.10.2025 έως και 07.04.2026, προκύπτει ότι το συνολικό ποσό αυτών υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 5 περ. γ' του ν. 4412/2016. Ως εκ τούτου, βάσει των άρθρων 5 και 6 παρ. 11 του ίδιου ως άνω νόμου, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης, δυνάμει του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ίδιου νόμου, όπως ισχύει.

4. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016, περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εθνικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C-337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C-549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35).

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της

Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. Ι-1949, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, σκέψη 33, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, Ι-00163, σκέψη 32).

5. Η αναθέτουσα αρχή επικαλείται, ως νομική βάση θεμελίωσης του αιτήματός της, τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία εξαρτάται από τη σωρευτική συνδρομή των παρακάτω προϋποθέσεων:

α) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης, β) την ύπαρξη κατεπείγουσα ανάγκης, -η οποία δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέει από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής-, μη συμβιβαζόμενης με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και γ) την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Υπό τη συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων, η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση επιτρέπεται μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, όπως ρητά επιτάσσει η σχετική διάταξη του άρθρου 32 παρ.2 εδ. γ' της Οδηγίας 2014/24 (ΣτΕ 1987/2021 σκ.12), δηλαδή δικαιολογείται η ανάθεση εκείνων μόνο των υπηρεσιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι η κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. Ελ.Συν. 1494/2022 VII Τμ, ΣτΕ 1987/2021, από τις πρόσφατες Γνώμες της Αρχής, ενδεικτικά : Δ5, 14/2024).

Ειδικότερα, ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ.Συν. Τμ. VII 1080/2022 σκ. 6).

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο εξέτασης της συνδρομής απρόβλεπτου γεγονότος, η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των εγκρίσεων, των δημοσιεύσεων, ή της υποβολής προδικαστικών προσφυγών και αιτήσεων αναστολής και ακύρωσης από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά οπωσδήποτε απρόβλεπτη περίπτωση, συνδεόμενη αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη για απευθείας ανάθεση σύμβασης [πρβλ. ΣτΕ 1747/2011, 1760/2024 σκ. 16, 156/2022 ΔΕφ Πειρ (Ακυρ.), και ενδεικτικά αποφάσεις της Αρχής 1, 25, 30, 49, 73, 93/2014, 159, 160/2016, Δ61/2019, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ16ΕΑΔΗΣΥ/2022]. Πλην, όμως, στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ερευνητέο αν η οφειλόμενη στα ως άνω γεγονότα καθυστέρηση επηρέασε συνεκδοχικά, καθ' υπέρβαση της απαιτούμενης προβλεψιμότητας, την ομαλή εξέλιξη και έγκαιρη ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. Δ147ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ4ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ5ΕΑΔΗΣΥ/2022 και Δ20ΕΑΔΗΣΥ/2022 Γνώμες της Αρχής). Εξυπακούεται δε ότι μια επιμελής αναθέτουσα αρχή οφείλει να ξεκινήσει εγκαίρως τις διαδικασίες σύναψης που συνάδουν με το ενωσιακό και σε συμμόρφωση με αυτό, το εθνικό δίκαιο.

Συναφώς, όταν η αναθέτουσα αρχή προσφεύγει επανειλημμένα στην εξαιρετική διαδικασία του 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, δεν αρκεί η αναφορά στους λόγους που την οδήγησαν να προσφύγει

για πρώτη φορά, αλλά πρέπει να βεβαιώνεται αιτιολογημένα ότι οι ανωτέρω λόγοι (αρχικοί ή νέοι) συντρέχουν και για την εκ νέου προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (ΣτΕ 1747/2011, σκ. 5, ΔΕΦ Πειρ 156/2022 (Ακυρωτικός Σχηματισμός) σκ. 12, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ83ΕΑΔΗΣΥ/2025).

6. Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της επικαλούμενης διάταξης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

6.1 Ως απρόβλεπτη περίπτωση που επέφερε την κατεπείγουσα ανάγκη, το Πανεπιστήμιο επικαλείται το γεγονός της διοικητικής και δικαστικής εμπλοκής της εν εξελίξει διαγωνιστικής διαδικασίας. Ειδικότερα, όπως εκτέθηκε στο Ιστορικό (παρ. 1.7), κατόπιν έκδοσης της με αρ. Δ93ΕΑΔΗΣΥ/28.08.2025 σύμφωνης Γνώμης της Αρχής, η διοικητική εμπλοκή εξελίχθηκε σε δικαστική με την άσκηση της με αρ. ΑΚ139/07.10.2025 αίτησης αναστολής-ακύρωσης κατά της με αρ. 1346/2025 απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ. Παράλληλα, η οίκοθεν αναβολή της αρχικά ορισθείσας δικασίμου από τις 15.01.2026 στις 14.05.2026, εκ μέρους του κατά τόπον αρμόδιου Διοικητικού Εφετείου (βλ. Ιστορικό παρ. 1.8), αποτελούν νέα γεγονότα τα οποία επηρεάζουν συνεκδοχικά, καθ' υπέρβαση της απαιτούμενης προβλεψιμότητας (βλ. και παρ. 4 του άρθρου 372 ν. 4412/2016), την έγκαιρη ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας, τα οποία δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα της αναθέτουσας αρχής, και εμπίπτουν στο εννοιολογικό περιεχόμενο του απροβλέπτου, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα. Επομένως, προκύπτει ότι συντρέχουν νέοι λόγοι για την εκ νέου προσφυγή στην αιτούμενη εξαιρετική διαδικασία, οι οποίοι μάλιστα επιρρωνύουν την δικαστική εκκρεμοδικία, ως προς την παροχή των αιτούμενων υπηρεσιών (πρβλ. ΣΤΕ 1760/2024).

6.2 Δεδομένου ότι η ισχύουσα σύμβαση λήγει στις 07.04.2026, δηλαδή εντός χρονικού διαστήματος κατά το οποίο δεν θα έχει ολοκληρωθεί η τρέχουσα διαγωνιστική διαδικασία, ενόψει της συνεχιζόμενης δικαστικής εμπλοκής, βασίμως η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι υφίσταται κατεπείγουσα ανάγκη σύναψης σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, η δε ικανοποίηση της ανάγκης στην οποία κατατείνει η προκειμένη σύμβαση, δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων (βλ. ΣΤΕ 1760/2024 σκ.17). Άλλωστε, οι οικείες υπηρεσίες απαιτείται να παρέχονται αδιαλείπτως προς διασφάλιση των συνθηκών υγιεινής του συνόλου των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, το οποίο αποτελείται από 7.500 ενεργούς φοιτητές και 391 άτομα προσωπικό, αλλά και των χώρων που διαθέτει το Πανεπιστήμιο, όπως ερευνητικά εργαστήρια, ζωοκομείο, αίθουσες διδασκαλίας, φοιτητικές κατοικίες, εστιατόρια, κυλικεία, βιβλιοθήκη κ.λπ., όπου συναθροίζεται κοινό, φοιτητές, καθηγητές, μέλη του προσωπικού, επισκέπτες και χρήζουν καθημερινής και σχολαστικής καθαριότητας.

6.3 Η προκληθείσα δε, συνεπεία των ως άνω γεγονότων, καθυστέρηση ολοκλήρωσης της ανοικτής διαδικασίας, τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με την πραγματική αδυναμία της αναθέτουσας να καλύψει με άλλον τρόπο την κατεπείγουσα ανάγκη παροχής υπηρεσιών καθαριότητας και τούτο διότι εάν δεν είχε εμφιλοχωρήσει η δικαστική εκκρεμοδικία, θα είχε ήδη συναφθεί η σχετική σύμβαση (βλ. ΕΣ Ζ' Κλιμάκιο 144/2025 Πράξη, Δ83ΕΑΔΗΣΥ/2025 σύμφωνη γνώμη της Αρχής).

Περαιτέρω, όσον αφορά την ανάθεση της σκοπούμενης σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο, το αιτούμενο από την αναθέτουσα αρχή χρονικό διάστημα των έξι (6) μηνών, ικανοποιεί την οικεία απαίτηση, δεδομένου ότι η δικάσιμος της αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Χανίων έχει οριστεί για τις 14.05.2026, έπειτα θα ακολουθήσει το εύλογο χρονικό διάστημα που απαιτείται για την έκδοση της οικείας αποφάσεως και το εκ του νόμου προβλεπόμενο χρονικό διάστημα για την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Σε

κάθε περίπτωση, η συμπερίληψη από την αναθέτουσα αρχή στη σύμβαση που θα προκύψει από τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, ρητού όρου περί αυτοδίκαιης και χωρίς αποζημίωση του αναδόχου λύσης αυτής, εφόσον εν τω μεταξύ αναδειχθεί ανάδοχος από την τρέχουσα διαγωνιστική διαδικασία με ΑΔ 8239/25.04.2025, δύναται να καλύψει την απαίτηση περί ανάθεσης της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο.

Επισημαίνεται ότι, όσον αφορά το αίτημα της αναθέτουσας αρχής να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης με συγκεκριμένο ανάδοχο, στο πλαίσιο άσκησης της κατ' άρθρον 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, αρμοδιότητας της Αρχής για παροχή σύμφωνης γνώμης επί αιτημάτων διαπραγμάτευσης, με επικαλούμενη νομική βάση τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, ελέγχεται η σωρευτική συνδρομή των απαιτούμενων προϋποθέσεων της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου για την προσφυγή στη εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης. Στο πλαίσιο αυτό, η Αρχή, κατά το χρονικό σημείο υποβολής του αιτήματος για παροχή σύμφωνης γνώμης με την ανωτέρω επικαλούμενη νομική βάση, δεν δύναται να υπεισέλθει στην ίδια τη διαδικασία προσφυγής στη διαπραγμάτευση που θα ακολουθηθεί μετά την παροχή σύμφωνης γνώμης. Συνακόλουθα, η Αρχή δεν δύναται να γνωμοδοτήσει ως προς τη δηλωθείσα βούληση της αναθέτουσας αρχής να προσφύγει στη διαπραγμάτευση της υπό ανάθεση σύμβασης με συγκεκριμένο οικονομικό φορέα.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή

Αποφασίζει ομόφωνα την παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή του Πανεπιστημίου Κρήτης σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων του, στο Ρέθυμνο, διάρκειας έξι (6) μηνών, με εκτιμώμενη αξία 162.500,00€, πλέον ΦΠΑ, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων νομίμων προϋποθέσεων.

Η Συντάκτρια

Χρυσάνθη Γ. Ζαράρη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ
16.3.2026

Αθήνα, 12 Μαρτίου 2026

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Ευαγγελία Κουτούπα

